

Formand: Søren Thirup, Åkandevej 37
9800 Hjørring
Telefon 98 90 33 03
E-mail: thirup@has.dk

Hjørring, 14. juni 2021

Hjørring Kommune
Teknik- & Miljøområdet

Vedr. fordebat om dagligvarebutik ved Jyllandsgade m.fl., Hirtshals.

FBL-Hjørring har for så vidt ikke noget særligt synspunkt vedrørende det at etablere en Rema1000-dagligvarebutik i Hirtshals; kun at man stiller sig spørgsmålet, på hvilken måde projektet bidrager til bymiljøet. Med den påtænkte placering vil projektet efter FBL-Hjørrings opfattelse forringe bymiljøet, hvilket foranlediger os til nogle bemærkninger vedrørende påvirkning af kulturmiljøet "Byplan for Hirtshals by og havn" og konsekvenserne for den bevaringsværdige tidligere politistation foruden en vurdering af projektets karakter.

Kulturmiljøet "Byplan for Hirtshals by og havn":

Baggrunden for dette kulturmiljø er Steen Eiler Rasmussens stort anlagte byplan fra 1920-22. Trafikafvikling i forhold til byen og især havnen var helt central, og derfor var gadenettet udgangspunkt for den samlede plan. Der blev derfor planlagt brede boulevardagtige gader, der enten i lige linje pegede ned mod den centrale del af havnen eller strakte sig i lige linje på langs af højdekurverne mellem de havnesøgende gader. Planen blev som bekendt aldrig gennemført, men blev dog påbegyndt, og netop omkring projektområdet er den mest genkendelig.

En række akvareller viser, at man forestillede sig, at gadeforløbene blev understreget af flankerende husrækker. Og skønt husrækkerne ikke blev så æstetiske som på akvarellerne, så blev de dog bygget og bidrog til at fortælle Hirtshals' gadeforløb med brede gader i særlige geometriske figurer.

FBL-Hjørring mener, at det påtænkte projekt vil svække kulturmiljøet, dels ved at bebyggelsen langs Jyllandsgade bliver fjernet på et længere stykke, hvorved gadeforløbet sløres ved, at byrummet åbner sig i form af parkeringsplads for butikkens kunder, dels ved at projektet forholder sig helt indifferent til Svinget ved at lægge sig med en decideret rygside i facadelinjen til gaden. Indrømmet; de eksisterende forhold på den side af Svinget kalder ikke på superlativer; men bygningerne forholder sig dog aktivt til gaden.

Den bevaringsværdige bygning Svinget 9:

Bygningen på Svinget 9 er tegnet i 1920 af arkitekt Jens Jakobsen for købmand J.P. Andersen. Huset, som er opført i stilen Bedre Byggeskik, er i Kommuneplan 2016 udpeget som bevaringsværdigt, hvilket der er gode grunde til.

Det fremtræder meget oprindeligt. Med sin skrå hjørneplacering, sin høje sokkel, sin symmetri omkring en frontgavl og tagets opbygning med markant skalk, står huset som en ret magtfuld bygning, som meget forståeligt vakte justitsministeriets interesse, da der skulle etableres politistation i Hirtshals.

Bygningen er med til at stramme gadeforløbet op og er en af de få bygningsmæssige signaturer, Hirtshals har. Den ligger ved den oprindelige hovedindfaldsvej til byen og byder velkommen, så man ved, at man er i Hirtshals. Det har den gjort i de hundrede år, der er gået, siden havnen blev anlagt.

Den bygning må ikke nedrives – også fordi, den er tegnet af en af egnens bedste arkitekter på den tid, Jens Jakobsen. Han har tegnet en lang række huse i Hjørring, bl.a. det tidligere Centralbibliotek – nu Sparekassen Vendsyssel – som er fredet, og privatboligen Christiansgade 24, som i øjeblikket er indstillet til fredning. I Hirtshals har han også tegnet den oprindelige havneadministrationsbygning – sidenhen stationsbygning – som for 5-10 år siden var truet af nedrivning. Nu tillader man sig så at true med nedrivning af en anden perle fra hans hånd.

Projektets karakter:

Det skitserede projekt er efter vores bedste skøn taget op af en skuffe i en byggeafdeling i Rema 1000-koncernes hovedsæde, og så har man hugget en hæl og klippet en tå for at få det til at passe til grunden i Hirtshals. Begreber som værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige bygninger synes ikke at være noget, der bekymrer i det regi. Man vil svække kulturmiljøet, som der er redegjort for tidligere i denne skrivelse, og man vil rive den bevaringsværdige bygning ned. Projektet forholder sig således ikke til stedets kontekst og er i bedste fald ligegyldigt. Der findes mennesker, der kender prisen på hvad som helst, men ikke værdien af noget som helst.

Derfor må kommunens politikere stå vagt om de kulturmiljøer og bevaringsværdige bygninger, som de selv har udpeget, og sikre kulturværdierne, som der ikke er overflod af. Hirtshals fortjener ikke, at dette Rema1000-projekt placeres netop der, hvor der trækkes tråde tilbage til en unik byplanhistorie.

Venlig hilsen
Søren Thirup
Formand, FBL-Hjørring